

NÄYTEPORTFOLION ARVIOINTIMATRIISI

Opetuksen meritointijärjestelmän tarkoituksena on, että opettajien työssä opetuksesta tulee keskeinen ansio tutkimuksen rinnalle. Lappeenrannan teknillisen yliopiston hallitus on päättänyt kokouksessaan 29.5.2002, että kaikissa opetusvirkojen täytöissä käytetään opetuksellisten ansioiden arviointia. Opetusansioiden painotus virantäytössä päätetään tapauskohtaisesti täytettävänä olevan tehtävän sisältö ja tavoitteet huomioon ottaen.

Opetusansioiden arviointia varten viranhakija virkaa hakiessaan toimittaa opetuksen *näyteportfolion* tai muun selvityksen opetuksellisista ansioistaan. Jotta opetusansioiden arviointi virkaa täytettäessä olisi yhdenmukaista ja objektiivista, viranhakijoiden näyteportfolioita voidaan arvioida esimerkiksi *arviointimatriisin* avulla, johon on koottu näyteportfolion keskeiset sisältöalueet sekä sisältöalueiden laatukselliset kriteerit. Ohessa esitetään malli näyteportfolioiden arviointimatriisiksi.¹ Arviointimatriisin lomakepohjaa voi käyttää portfolioiden arvioinnin muistilistana ja tukena mahdollisessa virantäyttöhaastattelussa. Matriisissa esitetyt laatukselliset kriteerit ovat ainoastaan viitteellisiä, ja niitä voidaan täydentää osastokohtaisin täsmennyksin ja soveltaa tarpeen mukaan. Osasto myös itse ratkaisee, mikä on tiettyyn virkaan vaadittava taso ja miten näyteportfolion sisältöjä painotetaan.

Näyteportfolioiden arviointitavasta ja tulkinnasta päättää osasto, jonka avoimesta virasta on kyse. Arviointimenettelyjä voivat olla esimerkiksi *johtajamenettely*, jossa laitosjohtaja tai hänen valtuuttamansa henkilö tekee arvion hakijoiden portfolioista, *lausunnonantajamenettely*, jossa pyydetään lausunnot hakijoista vähintään kahdelta asiantuntijalta, *työryhmämenettely*, jossa erityinen arviointiryhmä arvioi hakijat, tai *kollegiaalinen menettely*, jossa koko osasto tai osastoneuvosto arvioi hakijat. Näyteportfolioiden pohjalta voidaan lisäksi järjestää haastattelut sekä pyytää mahdollisia opetusnäytteitä. Näyteportfolioiden arvioinnissa osastojen kannattaa hyödyntää asiantuntijoina myös portfoliokoulutuksen käynnystä opetushenkilökuntaa (koulutuksen suorittaneista tieto mm. oppimiskesköksessä).

Näyteportfoliot voidaan arvioida tulkinnallisesti sanallisiin kuvauksiin perustuen, tai laatimalla näyteportfolioista järjestysasteikollisiin laatumääreisiin perustuvia kuvaajia (profiileita), tai laskemalla mittalukuja numeerisia asteikkoja käyttäen. Valitusta arviointitavasta päättää osasto, jonka avoimesta virasta on kyse.

¹ Arviointimatriisin mallina on käytetty Oulun yliopiston näyteportfolion arviointimatriisia.
http://www.oulu.fi/opetkeh/kehtoimi/meritoid/ohjeet_virantayttoon.html

NÄYTEPORTFOLION ARVIOINTIMATRIISI

ANSIOITUMISALUEET OPETUS	RIITTÄMÄTÖN TASO	RIITTÄVÄ TASO	ERINOMAINEN TASO
KÄYTÄNNÖN KOKEMUS			
OPETUSTYÖSSÄ SAAVUTETTU KÄYTÄNNÖN KOKEMUS JA OPETUK- SEN KEHITTÄMINEN	Riippuu haettavasta	virasta vaatimuksineen.	
OPETUSTYÖTÄ TUKEVA MUU TYÖKOKEMUS	Riippuu haettavasta	virasta vaatimuksineen.	
OPPIMATERIAALIN TUOTTAMINEN JA KÄYTTÖ	Ei ilmene kiinnostusta oppimateriaalin tuottamiseen, tai materiaali on selkeän vanhentunutta ja sitä käytetään epätarkoituksenmukaisesti.	Tuottaa oppimateriaaleja ainakin monisteina, mutta myös julkaisuja voi olla. Materiaalia käytetään tarkoituksenmukaisesti helpottamaan oppimista.	Poikkeuksellisen korkeatasoista ja arvostettua julkaistua oppimateriaalia. Omaan tutkimukseen pohjautuvaa oppikirjatuotantoa.
KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	Ei lainkaan tai ei ole kiinnostunut.	Halukkuutta ja kykyä verkostoitua kansainvälisesti. Kansainvälistä opetusta muuta työkokemusta.	Kansainvälistä opetusta tai muuta työkokemusta. Erilaisia luottamus- tai johtotehtäviä kansainvälisissä elimissä
OMAN OPETUSOSAAMISEN YLLÄPITÄMINEN	Ei ole tai ei ole kiinnostunut kouluttautumaan.	Jonkin verran koulutusta tai ainakin halu kouluttautumiseen selkeä.	Paljon pedagogista koulutusta. Auskultointi.
SAADUT ARVIOT OPETUSTYÖSTÄ			
OPISKELIJA-ARVIOT	Puuttuu kokonaan tai henkilö ei lainkaan kerää palautetta tai ei käytä sitä työnsä kehittämiseen.	Käyttää systemaattisesti palautetta ja ottaa sen oman työn kehittämisessä huomioon.	
VERTAIS- JA MUUT ARVIOT	Puuttuu kokonaan.	Hakijalla esittää ainakin jonkinlaista kollega- tai muuta arviota opetustyöstään.	Käyttää myös kollegapalautetta, ja esittää selkeää näyttöä palautteen keruun ja hyödyntämisen jatkuvasta kehittämisestä.
OPETUSAJATTELU JA LUONNEHDINTA ITSESTÄ OPETTAJANA	Ei tuoda lainkaan esiin.	Havaittavissa selkeä tietoisuus omaa toimintaa ohjaavasta viitekehystä ja arvoista.	Syvällinen ja hyvin perusteltu opetusajattelu, joka osataan myös erinomaisesti dokumentoida ja liittää omaan opetuskäytäntöön.

NÄYTEPORTFOLION ARVIOINTIMATRIISI

ANSIOITUMISALUEET OPETUS	RIITTÄMÄTÖN TASO	RIITTÄVÄ TASO	ERINOMAINEN TASO
KÄYTÄNNÖN KOKEMUS			
OPETUSTYÖSSÄ SAAVUTETTU KÄYTÄNNÖN KOKEMUS JA OPETUK- SEN KEHITTÄMINEN			
OPETUSTYÖTÄ TUKEVA MUU TYÖKOKEMUS			
OPPIMATERIAALIN TUOTTAMINEN JA KÄYTTÖ			
KANSAINVÄLINEN TOIMINTA			
OMAN OPETUSOSAAMISEN YLLÄPITÄMINEN			
SAADUT ARVIOT OPETUSTYÖSTÄ			
OPISKELIJA-ARVIOT			
VERTAIS- JA MUUT ARVIOT			
OPETUSAJATTELU JA LUONNEHDINTA ITSESTÄ OPETTAJANA			